

SKOLA THERESA NUZZO
EŽAMIJIET TA' NOFS IS-SENA 2019 -2020

Il-Sitt Sena

MALTI – IL-FEHEM MIS-SMIGH

Hin: 30 minuta

Isem: _____

Klassi: _____

Numru tar-Registru: _____

Marka Totali

_____

20

L-Ewwel Silta**(10 marki)****Taħriġ A****Agħmel sing taħt it-tweġiba t-tajba:**

1. Tonina kienet dejjem moħħha

- (a) fil-ġirien.
- (b) fit-tfal tagħha.
- (c) fir-raġel tagħha.

2. Darba semgħet ħafna għajjat barra u Tonina

- (a) ma semgħet xejn.
- (b) baqgħet issajjar u ma tatx kas.
- (c) mill-ewwel intebħet li kien ġara xi haġa u wiċċha xegħel bil-ferħ.

3. Biex tara kulma kien qiegħed jiġri fit-triq Tonina

- (a) ntasbet wara l-bieb tad-dar tagħha.
- (b) telgħet fuq il-bejt.
- (c) ġarġet fil-gallarija.

4. Tonina bdiet tibżä� li jekk jiġu l-pulizija:

- (a) jistgħu jitolbuha biex jieklu għandha.
- (b) jistgħu jtellgħuha bħala xhud.
- (c) jistgħu jistaqsuha biex jaraw x'qed issajjar.

5. X'insiet fuq in-nar Tonina?

- (a) Is-sarvetica.
- (b) L-injam.
- (c) L-ikel.

6. X'xammet Tonina meta daħlet ġol-kċina?

- (a) Riħa tfuħ ta' fjuri.
- (b) Riħa tfuħ ta' torti.
- (c) Riħa ta' ikel maħruq.

7. Meta ġie r-raġel tagħha Tonina

- (a) tagħtu biċċa torta.
- (b) lestietlu dixx imqarrun il-forn.
- (c) ma kellhiex ikel x'tagħtih.

8. Dakinhār Tonina u r-raġel kellhom jieklu

- (a) l-ikel maħruq.
- (b) platt soppa.
- (c) biċċtejn ħobż bil-ġobon.

9. Ir-raġel tagħha qalilha biex

- (a) lill-ġirien idaħħalhom jieklu magħhom.
- (b) lill-ġirien tiġgieled magħhom.
- (c) lill-ġirien tkallihom.

10. Tonina

- (a) ma tatx kas aktar tal-ġirien.
- (b) baqqħet dejjem moħħha fil-ġirien.
- (c) qatt ma reġgħet marret tissemma waqt xi ġlied.

It-Tieni Silta

(10 marki)

Taḥrīq A

Immarka t-tweġiba t-tajba billi tagħmel cirku madwar t-tajba, skont dak li smajt fis-silta. L-ewwel waħda hija eżempju

1. Fl-imghoddi il-maġġoranza tal-Maltin kellhom forn.
VERU FALZ MA SSEMMIETX

2. Il-ħobż kont issibu fid-djar kbar tan-nies.
VERU FALZ MA SSEMMIETX

3. Dawk in-nies li ma kellhomx forn kienu jaġħġnu l-ħobż u jeħdu għand il-furnar.
VERU FALZ MA SSEMMIETX

4. Għall-ewwel il-furnar kien iqassam il-ħobż minn ġo xkora kbira.
VERU FALZ MA SSEMMIETX

5. Il-karettun kien jingħibed mill-furnar.
VERU FALZ MA SSEMMIETX

6. Il-karettuni kien miżbugħin ħodor u fuqhom kien hemm miktub “Hobż Bnini”.
VERU FALZ MA SSEMMIETX

7. Il-bejjiegħ kien iqajjem lil kulħadd bl-istorbju li kien jaġħmel.
VERU FALZ MA SSEMMIETX

Taħriġ B

(5 marki)

Imla l-vojt b'kelma waħda skont is-silta. L-ewwel waħda hija eżempju

1. Din is-silta tirrakkonta dwar il-karettun tal-ħobż.
2. Wara l-_____ kien hemm karettuni iżgħar.
3. Dawn il-karettuni kienu b'_____ żgħira u _____ tal-ħġieg.
4. Il-ħobż kien aktar _____ mill-ieħor ta' qablu.
5. Dan il-ħobż kienu jgħidulu tal-_____.

TMIEM IL-KARTA

SKOLA THERESA NUZZO
EŽAMIJIET TA' NOFS IS-SENA 2019 -2020

Is-Sitt Sena

MALTI – IL-FEHEM MILL-QARI

Min: 50 minuta

Isem: _____

Klassi: _____

Numru tar-Registru: _____

Marka Totali

30

Aqra dan il-programm u aħdem l-eżerċizzji ta' wara.

PROGRAMM TA' FIERA KBIRA

F'JUM HAŻ-ŻARŻUR

ORGANIZZATA MILL-KUNSILL LOKALI

Fid-9:00 ta' filgħodu Diskors tal-ftuħ mis-Sindku tal-Kunsill Lokali.

Fid-9:30 ta' filgħodu Varjetà ta' kant u żfin fuq il-palk principali minn kantanti popolari Maltin.

Fin-12:30 ta' waranofsinhar Wirja mis-Sezzjoni tal-Klieb tal-Pulizija.

Fis-1:00 ta' waranofsinhar Dħul fil-pjazza ta' karozzi u muturi antiki użati fi żmien il-gwerra. Wara l-pubbliku jkun jista'jdur magħhom u jieħu xi ritratti.

Fis-2:30 ta' waranofsinhar Ftuħ ta' wirja bi tpingijiet tat-tfal. Fl-aħħar tal-fiera, it-tpingijiet ser ikunu għall-bejgħ u l-qligħ imur b'risq id-dar l-anzjani tar-raħal.

Fl-4:00 ta' waranofsinhar Preżentazzjoni ta' čertifikati u trofej mill-President ta' Malta lit-tfal rebbieħha tal-kompetizzjoni tat-tpingjija.

Fl-4:45 ta' waranofsinhar Għeluq tal-fiera.

Matul il-jum ser ikun hemm bejgħ ta':

Ħwawar tal-borma

Pjanti ta' ġewwa

Ikel u ħelu trādizzjoni Malti

A.

Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B billi ssib it-tweġiba t-tajba u tikteb n-numru fil-kaxxa. L-ewwel waħda hija eżempju. (4 marki)

	Kolonna A	Kolonna B
1.	Il-fiera hija organizzata	jinbiegħu pjanti u ikel Malti.
2.	Is-Sindku tal-Kunsill Lokali għandu	lit-tfal rebbieħha mill-president ta' Malta.
3.	Matul il-jum kollu ser	ser imur għad-dar tal-anzjani tar-raħal.
4.	Il-qligħ mill-bejgħ tat-tpinġijiet	1. mill-Kunsill Lokali ta' Haż-Żarżur.
5.	Il-premjijiet ser jingħataw	jiftaħ il-programm b'diskors qasir.

B.

Imla l-vojt billi ssib **il-kelma** t-tajba mill-programm.

L-ewwel waħda hija eżempju. (3 marki)

1. Din il-fiera hija organizzata fl-okkażjoni ta' **Jum Haż-Żarżur.**
2. Fid-9.30 fuq il-palk prinċipali ser tittella' _____ ta' kant u żfin minn kantanti Maltin.
3. Is-Sezzjoni tal-_____ tal-Pulizija għandha tagħti wirja sabiħa.
4. Waħda mill-ghaqdiet ser tippreżenta ghadd ta' karozzi u muturi _____ fil-pjazza waqt il-fiera.

Ċ. Immarka t-tweġiba t-tajba billi tagħmel sinjal (✓) fil-kaxxa.

L-ewwel waħda hija eżempju.

(3 marki)

		VERU	FALZ	MA SSEMMIETX
1.	Waqt din il-fiera ikun hemm bejgħ ta' karozzi u muturi.			
2.	Il-President ta' Malta se jagħti ċertifikat u trofej lit-tfal kollha li jieħdu sehem fil-kompetizzjoni tat-tpingħija.			
3.	L-aħjar tpingħijiet tat-tfal kienu se jiġu ppubblikati mill-Kunsill Lokali fil-ktieb.			
4.	Il-Kunsill qed jistieden lin-nies kollha tar-raħal biex jattendu u jieħdu sehem fl-attivitajiet.			

Aqra din is-silta u wieġeb il-mistoqsijiet.

Il-Ħrafa tax-Xhur

L-Ewwel Parti

F'raħal 'il bogħod kienet tgħix mara fqira li biex taqla' x'tiekol kienet tmur tgħin lil oħtha fil-forn. Din oħtha kienet mara sinjura ġmielha, iżda kienet qalbha hażina għall-aħħar. Mhux biss kienet tħaddem lil oħtha mindu jisbaħ sa ma jidlam, imma bilkemm kienet tagħtiha x'tiekol. Malli tasal lura d-dar, l-imsejkna mara kienet titfarfar mill-ġħabra tad-diqiq, tiġbor dak li jaqa' fl-art u minnu tagħmel ftira daqs nitfa. Imma oħtha ma damitx ma ndunat. "Illum qis li titfarfar qabel ma toħroġ," qaltilha lejla waħda. (**paragrafu 1**)

Il-mara kellha tagħmel kif ornatilha oħtha u dik il-lejla kienet se torqod bil-ġuħ. Inzertat lejla sabiħa ta' dawl ta' qamar u l-mara ddeċidiet tmur tagħmel żewġ passi qalb ir-raba'. Hadet magħha l-mekkuk u l-qoton u telqet għal għonq it-triq ..... timxi u taħdem il-qoton. Il-ħin ma ratux għaddej u f'daqqa waħda ntebħet li l-lejl kien daħħal ġmielu. Malli tat daqqa t'għajnejn madwarha ndunat li kienet tilfet it-triq. Għall-ewwel ħabtet se tikkonfondi x'taqbad tagħmel, meta tefgħha ta' ġebla minnha lemħet dwejra b'dawl inemnem fit-tieqa. Għalhekk il-mara ddeċidiet tmur tħabbat f'dik id-dwejra u tara jagħtuhiem kenn għal-lejl. (**paragrafu 2**)

Il-bieb kien imbexxaq. Häbbtet, daħlet u b'għażżeġ kbir tagħha f'nofs il-kamra tilmaħi Mejda kbira bi tħalli -il raġel bilqiegħda madwarha.

"Għaddi xbint," qalilha wieħed mill-irġiel. "Oqqħod hawn bilqiegħda u kul xi haġa magħna." Fuq il-mejda kien hemm kull xorta ta' ikel u xor. Dik il-passiġġata qalb ir-raba' kienet aktar fetħitilha l-aplit u għalhekk il-mara

poġġiet mal-mejda u kielet kulma resqulha quddiemha. “Grazzi minn qalbi ..... x’ikla dik!” qaltilhom il-mara.

Wieħed mill-irġiel dar fuqha u bi tbissima staqsieha, “Xbint, x’tgħidilna dwar Jannar?” “Eh, Jannar huwa xahar tax-xita, ix-xahar ta’ kull ġid. Il-ħaxix jikber u jisbieħ. Taf x’jgħidu x-xjuħ tagħna:

Meta x-xemx issaħħan f’Jannar, fis-sajf ikollok biex timla’ d-dar! U jgħidu wkoll: Qamar Jannar ħareġ ix-xebbiet mid-djar għax hasbuh bi nhar!

Ir-raġel tbissem u deher li ħa gost bil-kliem tal-mara. Minnufih qabeż dak ta’ ħdej u staqsieha, “U dwar Frar ma tgħidilna xejn?”

U l-mara kienet pronta u weġbitu, “Frar ħu Jannar. Bħalu jimlina b’kull barka. *Frar fawwar, tal-bidwi għana fid-dar. U ..... fi Frar kull xita bl-inwar. Frar m’ħawnx għalihi.*” (**paragrafu 3**)

Dan ir-raġel ukoll feraħ bi kliem bħal dak. Wieħed wara l-ieħor talabha tgħidlu x’jidhrilha mix-xhur kollha tas-sena. Il-mara dejjem sabet xi ħaġa sabiħa xi tgħid dwar kull wieħed mit-tanax-il xahar. Lil Marzu faħħritu għax ix-xahar tar-rebbiegħha u l-kampanja timtela bil-ħajja. Dwar April qalet li huwa x-xahar tal-bnazzi meta l-jum jurik li beda jitwal. Lil Mejju sejħitlu x-xahar tal-ward u hekk baqgħet sejra sa Diċembru.

Sadanittant beda jisbaħ u qabel ma l-mara telqet wieħed mill-irġiel qalilha, “Hawn xbint, aqbad dal-ħatar. Malli tasal id-dar għidlu. *Agħmel li għandek tagħmel!* Meta tridu jieqaf, għidlu, *Saqqa!*” (**paragrafu 4**)

A. Wieġeb il-mistoqsjiet skont is-silta. (*marka kull waħda = 8 marki*)

Aqta' linja taħt it-tweġiba t-tajba.

1. Lil min kienet tmur tgħin il-mara l-fqira?

- a) Kienet tmur tgħin lil shabha tar-raba'.
- b) Kienet tmur tgħin lil oħtha fil-forn.
- c) Kienet tmur tgħin lil oħtha id-dar tagħha.

2. X'tip ta' mara kienet oħtha?

- a) Hanina u qalba tajba.
- b) Sinjura u qalba ġażina.
- c) Mara sinjura u sabiħa.

3. Fejn daħlet darba waħda wara li għamlet mixja u ntilfet?

---

4. X'qaltilhom dwar Jannar u Frar?

---

5. X'tawha qabel ma telqet?

---

6. Fil-fraži “**kielet kulma resqulha quddiemha**” (par. 2) għal min qed tirreferi ha fit-tarf tal-kelma. _____

7. Aqleb il-verb b'linja taħtu fin-negattiv:

.....bit-tbissima **staqsieha** (par. 3) _____

8. Ikteb il-kelma **xahar** (par. 3) fl-ghadd imtenni: _____

Kompli aqra din is-silta u wara wieġeb il-mistoqsijiet.

It-Tieni Parti

Il-mara sellmitilhom u telqet lura lejn darha. Kellha seba' mitt sena sa ma tasal id-dar u tara x'kellu l-ħila jagħmel dak il-ħatar. Fid-dawl tax-xemx ma damitx ma sabet triqtha lura. Daħlet id-dar, qaflet il-bieb warajha u minnufih qabdet il-ħatar u qaltlu, "Agħmel li għandek tagħmel!" F'daqqa waħda il-ħatar beda jaqbeż u jogħla mas-saqaf u jferra' fuqha xita ta' liri tad-deheb. Dik il-mara bilkemm riedet temmen lil għajnejha. Bdiet taqbeż u toqħla u tweržaq. L-art tal-kamra, il-mejda, il-gradenza, is-siġġijiet ..... kollha mtlew b'saffi ta' liri tad-deheb. Sa fl-aħħar "Saqqaf!" għajtet. U l-ħatar waqaf minnufih. **(Paragrafu 5)**

"Min jaf kemm flus għandi?!" bdiet tgħid bejnha u bejn ruħha. "Jaqbel inkejjilhom!" U hekk telqet tkomprex għal għand oħtha biex titlobha tislifilha ftit is-siegħ. B'hekk tkun tista' tkejjel il-flus l-istess kif soltu jkej lu d-diqiq. Imma oħtha kienet ġurdien xi. Waqt li marret iġġibulha, baxx baxx waħħlitlu biċċa għaġina fil-qiegħ. Il-mara ma ntebħet xejn. Kejlet il-flus kollha, refgħethom u meta lestiet kollox marret għand oħtha biex tagħtiha s-siegħ lura. Xejn ma ntebħet li mal-ġhaġina tal-qiegħ kien hemm imwaħħla lira tad-deheb. Tistgħu taħsbu kif baqqħet oħtha meta sabet dik il-lira. **(Paragrafu 6)**

Tant damet tredden li l-imsejkna mara kellha tgħidilha bil-biċċa kollha. Oħtha mtliet bil-ġħira u dak il-ħin stess waħħlitha f'moħħha li tmur hija wkoll tfittex id-dwejra ta' dawk l-irġiel. Hekk għamlet. Dakinhar stess filgħaxija telqet lejn it-trejqa ta' qalb ir-raba'. Imxiet lejn in-naħha li semmitilha oħtha u wara mixja ġmielha lemħet id-dwejra bid-dawl fit-tieqa.

Hemmhekk l-irġiel stednuha tpoġġi mal-mejda u meta kulħadd kiel u xorob staqsieha x'jidhrilha minn Jannar : “L-agħar xahar tas-sena,” qabżet u weġbitu, “ħlief kesħa u maltemp ma jafx jagħtina. Puh, kemm ma nistax għalih.” “U x'tgħidilna dwar Frar?” staqsa l-ieħor.

“Gwapp daqs ħuh. Xita u čaflis. Dejjem imsakkrin ġewwa,” qarrset wiċċha l-mara. U baqgħet tredden u tgerger sa ma waslet f'Dicembru.

L-irġiel ma weġbuha xejn imma meta qamet biex titlaq wieħed minnhom newlilha ħatar u qalilha, “Ha ħudu miegħek u malli tasal id-dar għidlu, *Agħmel dak li għandek tagħmel!* Meta tridu jieqaf, għidlu, *Saqqa!*” **(Paragrafu 7)**

Il-mara ħatfet il-ħatar u telqet tlebbet lejn id-dar. Imma ma kellhiex sabar. Meta waslet fit-trejqa kemxejn imwarrba, trekknet taħt ħajt, ħatfet il-ħatar u qaltlu, “Agħmel dak li għandek tagħmel!” Il-ħatar beda jaqbeż u jogħla, imma minnflok iferra’ l-flus beda jinżel b’saħħtu kollha fuq il-mara u jfajr il-halli fejn ġie. Il-mara saret ħamra nar bir-rabja. Qabdet dak il-ħatar, qasmitu fi tnejn u rmietu ‘l barra mit-tieqa. Mit-triq inzerta għaddej wieħed raġel tallab li malli ra dak il-ħatar maqsum ġabru u qal, “Ara xi ġmiel ta’ ħatar dan! Dnub maqsum min-nofs!” **(Paragrafu 8)**

Haġħu miegħu d-dar, sewwieh u darba waħda bla ma jaf kif gieh f'moħħu dak il-kliem u fettillu jgħidlu , “Agħmel dak li għandek tagħmel!” u l-ħatar beda jferra’ fuqu xita ta’ liri tad-deheb. **(Paragrafu 9)**

(meħħuda mill-ktieb “Taħt Sema Kwiekeb” – kitba ta’ Trevor Zahra)

B. Wieġeb il-mistoqsijiet skont is-silta li qrajt. (marka kull waħda = 8 marki)

9. Il-mara s-sinjura, kif weġbithom lill-irġiel dwar ix-xhur?

---

10. Flok taha l-flus il-bastun ġab ruħu mod ieħor mal-mara s-sinjura. X'għamel?

---

11. Min sabu fit-triq u x'ċċara wara li sewwiegħ?

---

12. Agħti l-plural miksur tal-kelma mejda. (par. 5) _____

13. Ikteb il-particella u l-artiklu ta' din (par. 5):

tad-deheb ..... _____

14. Minn paragrafu 8 sib u ikteb kelma li qiegħda

fid-diminutiv : _____

15. Fisser dawn l-espressjonijiet:

a) waħħlitha f'moħħha _____

b) seba' mitt sena _____

Ċ. Wieġeb il-mistoqsijiet fuq is-silta kollha.

(4 marki)

16. Kieku ssib bastun bħal dan taħseb li jaġhtik ħafna flus jew jaġhtik xi daqqtejn? Għaliex?

TMIEM IL-KARTA

SKOLA THERESA NUZZO
EŽAMIJIET TA' NOFS IS-SENA 2019 -2020

Is-Sitt Sena

MALTI – IL-KITBA

Hin: 60 minuta

Isem: _____

Klassi: _____

Numru tar-Reġistru: _____

Kitba Qasira (10 marki)

Kitba Itwal (20 marka)

Marka Totali (30 marka)

Il-Kitba Elettronika

(10 marki)

Aġħżel bejn numru 1 u numru 2.

L-ittra elettronika tiegħek trid tkun bejn 50 u 60 kelma.

- Ikteb ittra elettronika lill-ħabib tiegħek Mark li llum kien marid u ma setax jiġi l-iskola biex tinfurmah dwar il-laqqha li s-sitt klassi kellha mas-Sindku tal-Kunsill Lokali . L-indirizz elettroniku huwa mark@informazzjoni.com**

JEW

- Ikteb ittra elettronika lill-kuġina tiegħek Ema li toqgħod Franzia biex tagħtiha ffit informazzjoni dwar ir-raħal jew belt fejn toqgħod int. L-indirizz elettroniku huwa ema@franza.com**

Fil-linji t'hawn taħt ikteb l-ittra elettronika.

L-ittra elettronika _____ (ikteb 1 *jew* 2)

Lil:

Suġġett:

Il-Kitba ta' Storja

(20 marka)

Agħżej waħda minn dawn l-istejjer u ikteb madwar 150-200 kelma.

1. Avventura ma' sħabi tal-iskola.

JEW

2. Passaġġ misterjuž fil-kampanja.

Punti li jistgħu jgħinuk:

- *Fejn mortu u għaliex?*
- *Meta mortu?*
- *X'għamiltu?*
Kif għaddejtu l-ħin?
- *Kif intemmet l-avventura?*

Il-Pjan tal-istorja

(4 marki)

Agħmel il-pjan tal-istorja li għażiżt.

Storja _____ (*Ikteb 1 jew 2*)

L-istorja li għażilt

(16 -il marka)

Uža l-pjan tiegħek sabiex tikteb l-istorja li għażilt.

L-istroja trid tkun bejn 140 u 200 kelma

Storja _____ (Ikteb 1 jew 2)

-----TMIEM-----

Ideat	5	
Sintassi	4	
Ortografija	5	
Punteggjatura	4	
Total		